

KNV Connected Mobility

De toekomst is connected

Arjan Vaandrager & Jeffrey van Gils

Datum: 26 april 2024

Inhoudsopgave

1. Mobiliteit verandert	3
2. Connected Mobility	4
Wat is Connected Mobility?	4
Wie zijn de marktpartijen in Connected Mobility	4
Welke rol hebben de overheden	5
3. De nieuwe branchevereniging KNV Connected Mobility	6
Doel	6
Basisbeginselen van KNV Connected Mobility	6
Activiteiten	6

1. Mobiliteit verandert

Digitalisering en een grotere focus op verduurzaming en leefbaarheid zijn bepalende factoren bij de huidige transitie in de wijze hoe wij produceren, consumeren en samenleven. Deze ingrijpende transitie wordt gedreven door technologische innovaties. Net als bij eerdere innovaties leidt dit tot nieuwe economische activiteiten en ook nieuwe bedrijven, maar vooral ook nieuwe gedragingen, andere behoeften en wensen van individuen en daarmee een ander consumentengedrag. De mobiliteit van personen en goederen is hierin dan weer de verbindende schakel.

De afgelopen 20 tot 30 jaar was er sprake van groei van de mobiliteit, gedreven door economische groei en demografische ontwikkelingen en technologische innovaties. Desondanks is de organisatie van dit mobiliteitssysteem in de kern ongewijzigd gebleven. Diverse marktpartijen en overheden spannen zich in om vanuit hun eigen rol en verantwoordelijkheden deze personenmobiliteit mogelijk te maken en via dienstverlening te ondersteunen in alle facetten: bijvoorbeeld als wegbeheerder of opdrachtgever, als autofabrikant of ov-bedrijf.

We staan aan de vooravond van een transitie van het mobiliteitssysteem in zijn totaliteit. Door technologische en maatschappelijke ontwikkelingen veranderen mobiliteitspatronen. Mobiliteitsverplaatsingen worden anders georganiseerd en gefaciliteerd door marktpartijen en overheden. Duurzaamheid en leefbaarheid van (stedelijke) gebieden komt meer centraal te staan in de beleidskeuzes voor ruimtelijk gebruik.

Digitalisering, AI en internet-of-things leiden tot nieuwe verbindingen. Afzonderlijke mobiliteitsdiensten raken meer en meer verbonden, en uit die nieuwe verbindingen ontstaan ook nieuwe optimalisaties, waardoor nieuwe gebruikspatronen ontstaan. Dit betekent dat marktpartijen samen nieuwe producten en diensten ontwikkelen, om aan de veranderende behoeften van de reiziger tegemoet te komen. Daarvoor moet ook wet- en regelgeving op Europees, landelijk en regionaal niveau moeten worden aangepast.

We gebruiken de term 'connected mobility' om dit toekomstige mobiliteitssysteem te kunnen omschrijven.

2. Connected Mobility

Wat is Connected Mobility?

Connected Mobility is het verbinden en combineren van verschillende vervoerswijzen om zo een efficiënte en duurzame verplaatsing te creëren.

Die connectie is zowel fysiek als digitaal. Fysiek, want een verplaatsing is altijd een reis van A naar B, en connected mobility – een combinatie van verschillende vervoerswijzen en diensten – vereist een soepele overstap tussen deze verschillende vervoerswijzen in de openbare ruimte, via stations of hubs of een parkeerfaciliteit. En digitaal, want deze verbinding komt ook tot stand in een digitale omgeving, waarin functionaliteiten als plannen, boeken en betalen van verschillende vervoerswijzen in één boeking wordt gefaciliteerd.

Wie zijn de marktpartijen in Connected Mobility

De mobiliteitssegmenten binnen KNV Connected Mobility

De mobiliteitssector kent een brede variatie in vormen van vervoer: eigen auto, openbaar vervoer, taxivervoer, deilvervoer (verhuur van vervoermiddelen), etc. Marktpartijen richten zich in hun dienstverlening vaak maar op één of enkele van deze marktsegmenten en ook is er specifieke wet- en regelgeving voor de verschillende vormen van vervoer. Dit maakt dat de mobiliteitsmarkt hoofdzakelijk is georganiseerd in deze verschillende segmenten.

Connected Mobility brengt al deze activiteiten samen. Hoewel Connected Mobility in zekere mate vereist dat deze afzonderlijke silo's worden doorbroken, is het niet noodzakelijk of wenselijk om alle aanbieders van mobiliteit en mobiliteitsdiensten op één hoop te gooien. Daarmee worden de specifieke belangen en aspecten van de verschillende diensten tekort gedaan. Een reiziger vervoeren (via ov of taxi) is bijvoorbeeld iets anders dan het verhuren van een vervoermiddel. De verschillende mobiliteitssectoren hebben ieder hun eigen uitdagingen om connected te worden.

Binnen Connected Mobility komen bestaande en nieuwe marktpartijen bij elkaar. Al lang kennen we de bestaande marktpartijen in het collectief personenvervoer: taxivervoer, besloten busvervoer en openbaar vervoer. Autoverhuur en fietsverhuur bestaan ook al langere tijd, en krijgen binnen de ontwikkelende mobiliteitsmarkt een belangrijker plek. Verhuur van deelscooters - en mogelijk binnenkort ook deelsteps – zijn recente nieuwe ontwikkelingen. Daarnaast zijn er locatiegebonden diensten zoals parkeren en laden, die binnen Connected Mobility ook meer en meer een onderdeel worden van het totale mobiliteitssysteem.

Echt nieuwe marktpartijen zijn de MaaS-dienstverleners die deze verschillende mobiliteitsdiensten bij elkaar brengen en in die combinatie aan de reizigers aanbieden via een app of mobiliteitspas. Daarnaast zijn er ook nieuwe intermediaire dienstverleners (aggregators of facilitators) als nieuwe marktpartijen. Zij bieden via verschillende diensten ondersteuning aan de MaaS-dienstverleners,

bijvoorbeeld bij identificatie, transactieverwerking, clearing & settlement, CO2-rapportages, etc. Open-dataplatformen kunnen de integratie tussen vervoerders, dienstverleners en overheden standaardiseren en vereenvoudigen.

De bestaande en nieuwe marktpartijen moeten elkaar leren vinden en vertrouwen om in gezamenlijkheid nieuwe diensten te ontwikkelen. Met name voor bestaande marktpartijen blijkt dit in de praktijk nog een hoge drempel. Zij zijn sinds jaar en dag gewend om binnen hun eigen silo hun diensten te verlenen, en hebben daarvoor ook een positieve businesscase. Zij zien veelal niet direct een meerwaarde of prikkel tot samenwerking met andere marktpartijen.

De transitie richting Connected Mobility is onomkeerbaar. Binnen een aantal jaar zullen de digitale connecties er zijn, en zullen reizigers dit ook verwachten. Marktpartijen die niet meegaan in deze transitie zullen achterblijven en op termijn in relevantie afnemen. Partijen zullen in deze transitie moeten worden meegenomen om de groeikansen te benutten.

Welke rol hebben de overheden

De overheden moeten de komende jaren oplossingen vinden voor verschillende maatschappelijke problemen, zoals het terugbrengen van de CO2-uitstoot, de bereikbaarheid te borgen en het oplossen van ruimtelijke vraagstukken. Ook heeft de overheid als doel het stimuleren van gedragsveranderingen gericht op duurzamere, efficiëntere en gezondere keuzes.

De marktpartijen hebben ook een belang om gezamenlijk op te trekken richting de diverse overheden op regionaal, nationaal en Europees niveau om te pleiten voor nieuwe wet- en regelgeving voor Connected Mobility. Het is in deze context belangrijk om specifiek te kijken naar de veranderende wet- en regelgeving op het gebied van o.a. reisinformatie, geïntegreerde ticketing en lokale verordeningen die invloed hebben op mobiliteitstransitie. Ook wetgeving op het gebied van digitale platforms, databeheer en data-uitwisseling, privacywetgeving, etc. is relevant.

3. De nieuwe branchevereniging KNV Connected Mobility

KNV is de branchevereniging voor ondernemingen in het collectief personenvervoer, al ruim 140 jaar. Al die jaren biedt KNV als vereniging van en voor ondernemingen ondersteuning aan haar leden, door belangenbehartiging, het stimuleren van samenwerking en het geven van voorlichting.

In 2019 is KNV gestart met het Maas-Lab, gericht op het versterken van de samenwerking tussen marktpartijen en de versnelling van de introductie van MaaS in Nederland o.a. door het ontwikkelen van een afsprakenstelsel. In 2023 zet KNV een volgende stap met de oprichting van de vereniging KNV Connected Mobility, een vereniging voor ondernemingen die actief zijn in de markt van connected mobility voor personenvervoer. KNV Connected Mobility is de plek waar partijen in de breedte met elkaar samenkomen.

Doel

KNV Connected Mobility heeft tot doel de transitie naar een gezond ecosysteem voor connected mobility te stimuleren en borgen.

Om deze transitie te realiseren, is een gecoördineerde inspanning nodig van meerdere marktpartijen uit de verschillende mobiliteitssectoren.

De focus ligt op het creëren van kansen voor de leden en minder op het weren van bedreigingen. Dit betekent dat de vereniging voornamelijk een proactieve en positieve strategie kiest.

Basisbeginselen van KNV Connected Mobility

Level playing field: Het is voor een gezonde markt cruciaal dat de drempels om mee te doen laag blijven. Zo kunnen innovatieve nieuwe spelers makkelijk meedoen, en krijgt geen enkele speler de kans om met hoge contributies eenzijdig zijn of haar wil af te dwingen. Open standaarden en afspraken over data-uitwisseling zijn hiervoor noodzakelijk.

Helder juridisch kader: De transitie brengt ons naar een ecosysteem dat we nog niet kennen en waar de huidige juridische kaders tekort schieten. Heldere afspraken tussen marktpartijen zijn essentieel om juridische conflicten te voorkomen, vooral als het gaat om verantwoordelijkheden over dienstverlening aan klanten. Eenduidige voorwaarden, standaarden en contracten kunnen risico's op conflicten verkleinen. Het afsprakenstelsel vormt hiervoor een belangrijke basis.

Risicobeheersing: Bedrijven beschermen tegen risico's door certificering en kwaliteitsborging van de deelnemende bedrijven.

Gezonde businesscase: Marktpartijen moeten ook binnen een systeem voor geïntegreerde mobiliteitsoplossingen financieel uitkomen.

Activiteiten

KNV Connected Mobility richt haar activiteiten binnen drie pilaren in: Belangenbehartiging, Kennisnetwerk en Samenwerking.

De eerste pilaar, belangenbehartiging, omvat de activiteiten van KNV Connected Mobility die direct raken aan de relatie met overheden. KNV Connected Mobility treedt op als gespreks- en sparringpartner voor overheden bij het oplossen van maatschappelijke uitdagingen, aanpassen van regelgeving, en het vormen van visies. Daarbij ligt de focus op drie algemene thema's: Data-uitwisseling (MDMS, MMTIS, ACM), verduurzaming (het terugdringen van de CO2 uitstoot) en leefbaarheid (ruimtegebruik in steden, geluidsoverlast, uitstoot van fijnstof). Naast deze algemene

thema's richt KNV Connected Mobility zich ook op sectorspecifieke thema's zoals vergunnings- en financieringsvraagstukken.

De tweede pilaar is het kennisnetwerk. Hierbinnen faciliteert KNV Connected Mobility de onderlinge samenwerking, het leren van verschillende segmenten in de mobiliteitssector om silo's te doorbreken, en van andere sectoren, onder andere via deelname in de Data-Sharing-Coalition, MaaS-Alliance en UITP, maar ook via kennisinstellingen zoals CROW, universiteiten en hogescholen.

De derde pilaar betreft het maken van afspraken, onderling en met andere stakeholders om de samenwerking te bevorderen. Daarmee wordt onder andere ingezet op het level playing field, het realiseren van open standaarden, zekerheden door certificering, het beheersen van risico's en het realiseren van MaaS-waardigheidscriteria. Het afsprakenstelsel vormt hiervoor een belangrijke basis.